

7.2.2. Harilik šaakal *Canis aureus*

Ingl *Golden Jackal*

Mõõtmed. Isased on emastest umbes 12% suuremad. Isased kaaluvad 8–14 kg ja nende tüvepikkus on 76–87 cm. Täiskasvanud emaste kaal on 7–12 kg ja tüvepikkus 74–80 cm.

Tunnused. Keskmise suuruse ja võrdlemisi pikkade saledate jalgadega koerlane. Välimuselt meenutab väheldast hunti, kuid karvastiku põhitoon on kollakas-punane ning kõrvad on peaga võrreldes suuremad. Hambaid on 42 (I 3/3, C 1/1, P 4/4, M 2/3), nisasid 8.

Levik. Levinud Põhja-Aafrikas, Ida-, Kesk- ja Lääne-Aafrika põhjaosas, samuti Lääne-, Lõuna- ja Kagu-Aasias, Lõuna- ja Kesk-Euroopas. Euroopas on šaakal levinud Balkani poolsaarelt Põhja-Itaalia läänepoolsele ja Ukrainale ja Valgeveneni põhjale, kuid levik võib olla laialdasem. Esimene šaakal tabati Eestis 2013. aastal Läänemaal Ullastes. Tegemist oli noore, alla aasta vanuse loomaga; kohalike andmetel on sarnase välimusega loomi seal nähtud ja

kuuldud ulgumas 2010. aastast alates. Peale Ullaste on šaakaleid tabatud ja kuuldud ka mujal Eestis, esialgsel andmel on nende levik meil seotud ranniku ja saartega. 2014 kütitati esimesed šaakalid ka Lätis ja Valgevenes.

Elupaik. Eelistab tiheda taimestikuga alasid, võsa, põõsastikke ja roostikke. Sageli elab soisel maastikul, levila lõunaosas poolkõrbes. Eestis on senised kinnitused leidnud elupaigad seotud roostikega rannikul, sisemaalt seni tõendatud leiud puuduvad.

Eluviis ja käitumine. Peamiselt öise eluviisiga seltsinguline kiskja. Enamasti elavad pererühmades, kuid vahel moodustavad suuremaid karju. Häälitsevad haukudes, klähvides ja ulgudes. Šaakalid on territoriaalsed, määrgistavad oma kodupiirkonda uriini ja väljaheidetega. Sigimisperioodil seotud lihtsate urgudega.

Sigimine ja areng. Jooksuaeg on veebruaris-märtsis, kuid paaritumises osaleb vaid domineeriv paar. Tiinus kestab 63 päeva, poegi on pesakonnas 2–4, nad sünnivad mais-juunis. Sündides kaaluvad 200–250 g. Pojad hakkavad urust väljas käima 3-nädalaselt, selle ajani on emasloom koos poegadega urus. Imetamine kestab 7 nädalat, järglaste eest hoolitsevad kõik grupi liikmed. Suguküpseks saavad 11-kuuselt. Eluiga on looduses 8–9 aastat.

Staatus. Aastal 2013, pärast esimesi leide, kuuluti võõrliigiks, kuna toona ei olnud teavet šaakali leidumise kohta meie lähialadel. Hilisemad andmed viitavad pigem sellele, et šaakal on Euroopas levinud laiemalt, kui arvati, ning tõenäoliselt on ta viimasel aastakümnel edukalt laiendanud oma areaali Ida- ja Põhja-Euroopas.